

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

Respondetur argumentis Scoti, c. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

num in priori originis Beatum esse, quia cum sic intelligamus esse Deum, intelligimus summum bonum, quod formaliter est beatitudinis obiectum; tamen si visionem ipsam claram Dei consideremus, prout à parte rei ad Deum terminatur, non solum per se respicit diuinam essentiam coniunctam personis, ita ut si variarentur personae, non maneret hæc visio, verum etiam ipsa personae intra obiectum beatitudinis continentur: quare non solum hæc propositio: *Essentia diuina nos beat*, sed etiam hæc: *Tres personae nos beat*, est per se in quarto modo: ita enim per se conuenit essentiae diuinæ, Trinitas personarum, ut ea ablata essentia Dei non possit subsistere, idque per locum intrinsecum ex natura rei sequitur: si ergo personae per se dicuntur de essentia, & essentia per se dicitur beata visione sui in quarto modo dicendi per se, etiam personis per se conuenit.

Ad primum argumentum.

Scotus.

Sed omilla hac difficultate, ad posterius argumentum, quod in presenti locum habet, veniamus, dicimus igitur, ideo non posse essentiam sine personis, etiam de potentia absoluta videri, quia ex natura rei non distinguitur ab eis: impossibile autem est, ut libenter Scotus quoque concederet, id, quod ex natura rei est simplicissimum, & nullam in se distinctionem habet, si videtur, ut est, clara, & intuitiva notitia, in plura distingui; aut aliquid illius sine alio videri, cum non sit aliud. & aliud Essentiam vero non distinguere à personis demonstrabimus infra disp. 110. Nunc vero negamus id, quod assumitur in argumento, videlicet essentiam à personis, vel ab attributis, aut attributa inter se distinguere ex natura rei, sicut putauit Scotus, ut loco citato probabitur. Hoc autem fundamento ablato, nihil probat argumentum, ut diximus: quod si ex natura rei distingueretur, vnum sine alio videri posset, ut cap. 1. explicatum est.

20

Ad secundum.

Ad id, quod in confirmationem adducebatur, nempe, essentia communicatur, persona non communicatur: persona terminat naturam humanam, natura diuina non terminat humanam: respondendo, hæc propositiones, & similes, quas nominibus à nobis impositis enunciamus, non sufficienter probare distinctionem ex natura rei, inter essentiam, & personas, ut Scotus contendit, id quod & nos sufficienter ostendimus disput. citata: si vero sola distinctione rationis, nostro modo intelligendi, aliqua de persona enunciamus, quæ de natura dici non possunt, ut in exemplis positis; non probatur vnum sine alio clara, & intuitiva notitia videri posse; ad hoc enim ut vnum sine alio intueri valeamus, omnes fatentur, necessariam esse distinctionem ex natura rei. An vero eadem distinctio requiratur ad illas propositiones, quas diximus vere enunciari, non omnes concedunt. Scotus contendit inde recte probari distinctionem ex natura rei: nos vero ostendimus oppositum, quod si semel ostensum fuerit, distinctionem ex natura rei ex illis non colligi, sequitur nec vnum sine alio videri posse, ut iam notauimus.

DISPUTATIO XLIX.

An quicumque Beatus in Deo videat omnia possibilia, & futura.

Non omnia futura à Beatis videri, cap. 1.

Non omnia possibilia à Beatis videri, cap. 2.

Non omnia futura à Beatis videri.

Quælio proposita futura est, non de Christo; de hoc enim disputabimus in 3. p. q. 10. art. 2. neque de modo, quo Beati alia præter Deum videre dicuntur, an eadem visione, & verum ex vi ipsius visionis, qua vident essentiam diuinam, ea videant, an non: de hoc enim erit sequens disputatio: sed de numero rerum, quas præter Deum vident, an omnia alia præter ipsum, tam futura quam possibilia cognoscant.

Et quamuis de Christo varie Doctores senserint, ut loco citato videbimus; de alijs tamen Beatis nullus est, quod ego legerim, qui asserat omnia creata, quoad essentiam, & existentiam ab ipsis videri: refert tamen Durandus in 4. q. 9. q. 3. & S. Thom. q. 8. art. 4. fuisse quosdam qui dicebant omnia à Beatis in Deo cognosci.

Durandus.
Opinio quæ
runda.

Oppositam vero sententiam sequitur idem S. Thom. in hoc art. 8. & art. 110. q. 4. Durandus loco allegato, & ceteri omnes, quos sequenti disput. citabimus, S. Thom. quæ opinio si intelligatur de possibilibus, & futuris, ita certa est, ut sine temeritate negari nequeat. Ea vero probari solet ex Dionys. 7. cap. de diuinis nominibus, à medio, ubi docet, Angelos inferiores purgari à superioribus, & ad id inducit illud: *Quis est iste, qui venit de Edom?* Vbi inferiores Angelos Dionysius introducit, interrogantes, & inquirentes à superioribus mysteria incarnationis; id quod fieri non possit, si inferiores omnia nossent: purgari enim intelligitur, nisi ab ignorantis foribus non potest: de hoc tamen latius dicemus infra disp. 216. & sequenti.

Opposita v.
107.

Dismissa.
1. Isaia 63.

Adducitur etiam illud: *Ut immotescat principibus.* & Ephes. 3. potestatis per Ecclesiam multis formis sapientia Dei. Vbi loquebatur Paulus de mysterio legis Euangelicæ, quod ipse predicabat, de quo dixerat fuisse abconditum à principio: verum de huius loci interpretatione, multa nobis dicenda sunt disputatione citata, ubi disceremus, utrum Angeli à principio reuelationem habuerint huius mysterij, an non?

Cæterum quod ad cognitionem attinet futurorum, quæ in Dei consilio dicuntur esse, hæc sententia optime probatur ex illo: *Quam incomprehensibilia sunt iudicia eius.* & *inuestigabiles via eius;* quis cognouit sensum Domini. Accedit illud: *De die autem illo, vel hora nemo scit, neque Angeli in celo.* Constat autem eos tunc fuisse Beatos: ergo Beati non omnia futura norunt: quæ vero ratione ibidem dicitur: *Neque filius hominis* latius explicabitur 3. p. q. 10. art. 2. de illis, quæ ut probabitur disp. 229. Angeli non cognoscunt cogitationes cordis: ergo Beati non cognoscunt omnia futura.

Rom. 11.

Matth. 13.

Matth. 14.

3. Rati o pro futuris.

CAPVT II.

Non omnia possibilia à Beatis cognosci.

Cæterum, quod ad res possibiles spectat, non tam facile probari potest, non omnia à Beatis cognosci. S. Doctor, & recentiores Thomistæ probant, non cognosci, quia si Beatus omnia cognosceret, comprehenderet procul dubio essentiam Dei; at hoc est impossibile; imo ut quidam recentiores autumant, contra fidem: ergo non possunt Beati omnia cognoscere: id quod adeo verum putant, ut affirmant, nec de potentia absoluta, posse Deum omnium eorum notitiam in verbo, & essentia sua Beatis communicare: quia absurdum, quod

S. Thomas.

Pro possibili.

1. Thomistæ.

1. Thomistæ.